

ubetinget straf for det nye forhold og den tidligere pådømte lovovertrædelse.

Når omstændighederne taler derfor, kan retten imidlertid vælge andre fremgangsmåder. Den kan idømme ubetinget straf alene for de nye forhold og i øvrigt lade den betingede dom stå ved magt, eventuelt med en ændring af dens vilkår (stk. 2, nr. 1). Eller retten kan afsige ny betinget dom for den tidligere pådømte og den nye kriminalitet under ét (stk. 2, nr. 2). Det betyder sædvanligvis, at der afsiges en helt igennem betinget dom, således at ingen straf kommer til fuldbyrdelse. Men der er også den mulighed, at retten afsiger en delvis betinget dom efter § 58, stk. 1, således at indtil 3 måneder af den under ét forskyldte straf idømmes som en ubetinget straf. Der kan også være tale om en kombination af ny betinget dom og ubetinget bødestraf efter § 58, stk. 2. Disse forskellige muligheder følger af, at § 61, stk. 2, nr. 2, henviser til »reglerne i dette kapitel«, kapitlet om betingede domme.

12.2. Tilbagefald under forsøgsordningen.

Reglerne i straffelovens § 61, stk. 2, har også fundet anvendelse på dem, der under forsøgsordningen har begået nye lovovertrædelser efter at have fået betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Af kriminalforsorgens Redegørelse II, fremgår, at der på tidspunktet for opgørelsen den 25. august 1988 var afsluttet 983 sager. Af disse sager var 786 eller 80% afviklet i overensstemmelse med dommen, medens 197 eller 20% var ophørt i utide.

Ophøret skyldtes i 118 tilfælde (12%) vilkårsovertrædelser og i 67 tilfælde (7%) ny kriminalitet, medens der i 12 tilfælde (1%) var andre årsager til ophøret (sygdom o.lign).

Der er foretaget en anden recidivopgørelse, der omfattede 708 personer dømt til samfundstjeneste inden udgangen af 1986 og som har været observeret i en periode på 2 år regnet fra dommen. Som recidiv regnes ny kriminalitet, der resulterer i dom til ubetinget frihedsstraf eller betinget dom. I kraft af opfølgingsperioden omfatter recidivtal også tilbagefald efter planmæssig afvikling af samfundstjeneste. Denne opgørelse viser, at 177 personer eller 25% er recidiveret inden for 2 år, medens 75% ikke har haft tilbagefald til ny kriminalitet.

12.3. Strafudmåling ved tilbagefald.

Ny kriminalitet i prøvetiden medfører som nævnt som hovedregel en ubetinget fællesstraf, men retten har også andre muligheder: at idømme ubetinget straf alene for det nye forhold (idet den betingede dom iøvrigt står ved magt), at afsige betinget dom

som fællesstraf, eller at lade denne betingede fællesstraf være en delvis betinget straf efter § 58, stk. 1, medens en delstraf på indtil 3 måneder gøres ubetinget.

I det følgende omtales først spørgsmål, der knytter sig til udmålingen af ubetinget fællesstraf, når der er fulgt ny kriminalitet efter en dom til samfundstjeneste. Retten skal i denne situation bl.a. tage stilling til, om der ved fastsættelsen af straf skal tages hensyn til, at den dømte har gennemført en del af sin samfundstjeneste, eventuelt det hele.

Hvis samfundstjeneste er pålagt ved en betinget dom uden strafudmåling (§ 56, stk. 1), vil retten nu stå meget frit ved udmåling af fællesstraf. Det volder ingen problemer at tage hensyn til det af domfældte udførte arbejde.

Situationen er en lidt anden, hvis der – som det hyppigst sker – er udmålt straf i den betingede dom. Udgangspunktet vil her være, at retten har bundet sig til en vis strafstørrelse for den tidligere pådømte kriminalitet, og at der ved fastsættelsen af fællesstraf yderligere skal indgå en straf for den nye kriminalitet. Men det er forudsat ved affattelsen af § 61, stk. 2, at retten også i denne situation skal være frit stillet, og at det ikke er udelukket at fastsætte en fællesstraf, der er lavere end den i en betingede dom udmålte. Der er således i § 61, stk. 2, ikke nogen formel hindring for, at retten ved fastsættelsen af fællesstraf tager hensyn til udført samfundstjeneste og sætter fællesstraffen lavere end den straf, der var udmålt i den betingede dom.

I forsøgsordningens forarbejder var det af arbejdsgruppen forudsat, at der i almindelighed ikke burde være nogen prøvetid efter udløbet af samfundstjenestens afviklingstid. Det var arbejdsgruppens synspunkt, at der ved ny kriminalitet i prøvetiden efter samfundstjenestens afvikling »ved udmålingen af straffe, uanset om den formelt fremtræder som en fællesstraf, alene bør lægges vægt på det nye forhold«.

Om de tilfælde, hvor den nye kriminalitet er begået inden arbejdsforpligtelsen er endeligt afviklet udtalte arbejdsgruppen, at det næppe er muligt på forhånd at angive nærmere retningslinier for afgørelsen af disse meget forskelligartede sager. I nogle tilfælde vil det kunne være tilstrækkeligt at idømme en ny betinget dom efter § 61, stk. 2, nr. 1, eventuelt en ny betinget dom med vilkår om samfundstjeneste. Er straffen for det nye forhold isoleret bedømt bøde eller en ganske kortvarig frihedsstraf, bør det næppe heller være udelukket at idømme en ubetinget straf af denne karakter for det nye forhold efter § 61, stk. 2, nr. 1, således at den tidligere betingede dom med vilkår om samfundstjeneste fortsat står ved magt.